

άνεμόστυλος ὁ, Μέγαρ. — ΜΦιλήντ. Γλωσσον. 3, 141
άνιμόστουλος Θεσσ. άνιμόστ'λους Μακεδ. (Καταφύγ.)
Στερελλ. (Λεπεν.) άνιμόστ'λου τό, Θράκ. (Αίν.)

Έκ τῶν οὐσ. άνεμος καὶ στῦλος.

Ὁ κατακόρυφος στῦλος, περὶ τὸν ὅποιον στρέφεται
ἡ άνέμη. Συνών. ἰδ. ἐν λ. άνεμόκορμος.

άνεμόσυκο τό, Ἀθῆν. Ἀνδρ. Εὔβ. (Κάρυστ. Κονίστρ.
Πλατανιστ. κ. ἄ.) — Λεξ. ΠΓενναδ. 938 άνιμόσ'κον Ἡπ.
(Ἀρτ.)

Έκ τῶν οὐσ. άνεμος καὶ σῦκο.

Σῦκον ἐν γένει κακῆς ποιότητος (α) Τὸ ἐκ σφοδροῦ
άνέμου βεβλαμμένον Ἀνδρ. (β) Τὸ μὴ καλῶς ἀναπτυ-
χθὲν καὶ ὠριμάσαν, ἰδίᾳ τὸ ἄνευ ἐρινασμοῦ Εὔβ. (Κάρυστ.
Κονίστρ. Πλατανιστ. κ. ἄ.) Ἡπ. (Ἀρτ.) — Λεξ. ΠΓενναδ.
ἐνθ' άν. Συνών. ἀβγόσυκο 1, φούσκα. Πβ. άνεμο- 1.

(γ) Μέγα καὶ ἄγευστον ὠριμάζον κατὰ Ἰούνιον Ἀθῆν.
Συνών. ἀγιαποστολιάτικο.

***άνεμοσυρίδα** ἡ, άνεμοσυρίδα Ἀστυπ. άνεμοσου-
συρίδα Θήρ.

Έκ τοῦ μεσν. οὐσ. άνεμόσυρις. Τὸ άνεμοσουσουρ-
ρίδα κατ' ἐπίδρασιν τοῦ οὐσ. σοῦσουρρο.

1) Θύελλα Ἀστυπ. : Ἡ γειτόνιστά της πετάχτησε σὰν
άνεμοσυρίδα 'ς τὰ παλάτια καὶ μὲ γέλτσα τσαὶ χαρὲς λέει
'ς τὴν βασιλίτισσα (ἐκ παραμυθ.) 2) Ὁ ὑπὸ τοῦ τυφῶνος
στροβιλιζόμενος κονιορτός καὶ τὰ λοιπὰ ἐλαφρὰ πράγματα
Θήρ. Συνών. σκονόβολο.

άνεμοσυρμή ἡ, ΓΒλαχογιάνν. Γῦροι άνέμ. 66 — Λεξ.
Δημητρ. άνεμόσυρμο τό, Λεξ. Δημητρ.

Έκ τῶν οὐσ. άνεμος καὶ συρμή.

Ἰσχυρὰ πνοή άνέμου : Ἀνεμοσυρμή ξεφουντάρισε τὰ
καίκια 'ς τὸ λιμάνι Λεξ. Δημητρ. Ἡρθε ἡ άνεμοσυρμή μὲ
τούμπανα καὶ γκάιδες (προσωποποιήσις τῆς λ.) ΓΒλαχο-
γιάνν. ἐνθ' άν. Συνών. ἰδ. ἐν λ. άνεμικός Β 1.

άνεμόσυρτος ἐπίθ. ΓΒλαχογιάνν. Γῦροι άνέμ. 55

Έκ τοῦ οὐσ. άνεμος καὶ τοῦ ἐπιθ. συρτός.

Ὁ ὑπὸ τοῦ άνέμου παρασυρόμενος : Ἡ πεταλούδα
ἄστατη, άνεμόσυρτη φνὴλή, ποῦ τρέχει 'ς τὸ χαμὸ καὶ 'ς τὸ
γκρεμὸ.

άνεμοσφούγγαρο τό, ἰδ. άνεμο- 1.

άνεμοσώρευτος ἐπίθ. Κύπρ.

Έκ τοῦ οὐσ. άνεμος καὶ τοῦ ἐπιθ. *σωρευτός
< σωρεύω.

Ὁ ὑπὸ τοῦ διαβόλου συσσωρευόμενος : Παροιμ. φρ.
'Ανεμοσώρευτα διαβολοσκορπίσματα (τὰ ἀδίκως ἀποκτηθέντα
κακῶς σκορπίζονται). Συνών. άνεμομάζωτος. Πβ.
ἀδικομάζωτος, άνεμομάδεμα.

***άνεμοσωριάζω**, μετοχ. άνεμοσωριασμένος Λεξ.
Δημητρ.

Έκ τοῦ οὐσ. άνεμος καὶ τοῦ ρ. σωριάζω.

Ὁ ὑπὸ τοῦ άνέμου συσσωρευθεὶς : Χιόνι άνεμοσωρια-
σμένο.

άνεμοταραγμός ὁ, ἀμάρτ. άνεμοταρασμός Νάξ.
(Ἀπύρανθ.)

Έκ τῶν οὐσ. άνεμος καὶ ταραγμός, παρ' ὃ καὶ
ταρασμός. Ἡ λ. καὶ παρὰ Σομ.

Βιαία διατάραξις πράγματός τινος ὑπὸ τοῦ άνέμου :
Νὰ δὴ κάνεις τὸν άνεμοταρασμὸ πῶχον δὰ βαξεβανικά καὶ
νὰ κλαίῃ ! Ἀνεμοταρασμός τῶ ρονχῶ.

άνεμοταράζω Νάξ. (Ἀπύρανθ.) 'νεμοταράζω Νάξ.
(Ἀπύρανθ.)

Έκ τοῦ οὐσ. άνεμος καὶ τοῦ ρ. ταράζω. Ἡ λ.
καὶ παρὰ Σομ.

1) Διαταράττω τὴν κανονικὴν θέσιν πραγμάτων, ἀνα-
κατώνω, κάμνω ἄνω κάτω : Ἀνεμοταράζει τὰ ροῦχα μέσ'
'ς τὸ σεδούκι ἢ άνεμοταράζει τὰ σεδούκια. Ὅλο μας τὸ σπῖτι
τὸ 'νεμοτάραξα, μὰ δὲ δό 'βρηκα τὸ δαχτυλίδι ποῦ 'χασα.
Σὺ δὲ 'νεμοτάραξες τὸ σπῖτι μου, ἐτσὰ νὰ σ' άνεμοταράξῃ
ἡ ἄδικη κ' ἡ κακειὰ ὥρα ! (καθὼς διετάραξες τὴν γαλήνην
τοῦ σπιτιοῦ μου κτλ. Ἀρά). Συνών. ἀνακατένω 2,
ἀνακατεύω 3, ἀνακατώνω 3. 2) Προξενῶ φθορὰν
εἰς τι, βλάπτω : Ἐδιάης καὶ μάζωξες τὰ φασόλια κ' άνεμοτά-
ραξές τα ποῦ δὲ ξαναδένει ἀπάνω φασόλι.

άνεμοτάραξι ἡ, Νάξ. (Ἀπύρανθ.) Ρόδ. Σύμ. — Λεξ.
Δημητρ.

Έκ τῶν οὐσ. άνεμος καὶ τάραξι.

1) Βιαία άνέμου πνοή, θύελλα, άνεμοστροβίλος Ρόδ.
Σύμ. — Λεξ. Δημητρ. : Ἄσμ.

Ὅταν ἀστράφτω καίω σε, ὅταν βροντῶ χαλῶ σε
κι ἂν κάμω άνεμοτάραξι, παίρνω σε καὶ πνίω σε
Λεξ. Δημητρ.

Τῆς ἀστραπῆς παιδὶν εἶμαι καὶ τῆς βροντῆς ἀγγόνι
καὶ τῆς άνεμοτάραξης δισάγγονόν της εἶμαι
Ρόδ. Συνών. ἰδ. ἐν λ. άνεμικός Β 1. 2) Βλάβη, φθορὰ
Νάξ. (Ἀπύρανθ.) : Κακώτερον άνεμοτάραξι δὲν εἶναι ἀπὸ
'κείνη τοῦ 'καμῆς τοῦ ποτιστικοῦ.

άνεμοταραχή ἡ, πολλαχ. άνιμουταραχή Ἀνδρ.
Θράκ. (Ἀδριανούπ.) Μακεδ. (Καταφύγ.) κ. ἄ. άνεμοτά-
ραχο τό, Κρήτ. Πελοπν. (Λακων.)

Έκ τῶν οὐσ. άνεμος καὶ ταραχή. Ἡ λ. καὶ παρὰ
Γερμ.

1) Ἀνεμοτάραξι 1, ὃ ἰδ., ἐνθ' άν. : Παροιμ. φρ.
'Σ τ'ν άνιμουταραχή χαίρει ἡ λύκος (ἐπὶ φανύλου ἐπωφε-
λουμένου ἀνωμάλου περιστάσεως) Ἀδριανούπ. — Παροιμ.

Τώρα 'ς τ'ν άνιμουταραχή κατούρει μι κ' ἰσὺ, χιλῶνα
(ἐπιτοῦ ἐν δυστυχίᾳ δεχομένου ἀγογγύστως τὰς προσβο-
λὰς κατωτέρων) Ἀνδρ. || Ποίημ.

Παντοῦ σεισμοί, φουρτοῦνες, άνεμοταραχές,
ἀστροπελέκια, χιόνια, χαλάζια καὶ βροχὲς
Γ' Σουρῇ Ἀπαντ. 1, 230. 2) Σύγχυσις, θόρυβος Θράκ.
(Ἀδριανούπ. Σαρεκκλ.)

άνεμοτάραχος ἐπίθ. Λεξ. Βλαστ. Πρω. Δημητρ.

Έκ τοῦ οὐσ. άνεμος καὶ τοῦ ἐπιθ. *ταραχτός
< ταράζω.

Ὁ ὑπὸ τοῦ άνέμου ταρασσόμενος : ἐνθ' άν. : Ἄσμ.
Καράβια άνεμοτάραχτα κι ἀγεροτσακισμένα,
φουρτούνα δὲ σὰς πάλεψε τέτοια ποῦ δέρνει ἐμένα
(ἀγεροτσακισμένα = τσακισμένα ὑπὸ τοῦ ἀέρος) Λεξ. Δημητρ.

άνεμοτινάζω ἀμάρτ. άνιμουτ'νάζου Ἡπ.

Έκ τοῦ οὐσ. άνεμος καὶ τοῦ ρ. τινάζω.

Κινῶ βιαίως, συγκλονίζω : Δὲ μπαίνου 'ς ἄμαξα, γιατί
μ' άνιμουτ'νάζ'. Συνών. ἰδ. ἐν λ. άνεμοκουνῶ.

άνεμό-τοπο τό, Νάξ. (Ἀπύρανθ.)

Έκ τῶν οὐσ. άνεμος καὶ τόπι.

Σφαῖρα ἐλαστικὴ (πλήρης ἀέρος) εὐχρηστος ἐν ταῖς
παιδιαῖς : Σὰν άνεμό-τοπο τὸν ἐπέταξεν ἀποπὰ κ' ἐκεῖ πέρα.
Τὸν παραπετοῦνε τὸ γακόμοιρο σὰν άνεμό-τοπο.

άνεμότραττα ἡ, σύνηθ. άνιμότραττα βόρ. ἰδιώμ.

Έκ τῶν οὐσ. άνεμος καὶ τράττα.

Α) Κυριολ. 1) Είδος δικτύου ρυτιζμένου εις τὸ ἀνοικτὸν πέλαγος καὶ συρομένου ὑπὸ δύο πλοίων ἱστιοφόρων παραλλήλως πλεόντων σύνηθ. 2) Πλοῖον ἱστιοφόρον εὐχρηστον εἰς τὴν ἀλιείαν διὰ τοῦ εἰρημένου εἰδικοῦ δικτύου σύνηθ. Συνών. *ἀνεμοῦσα*. 3) Οἱ διὰ τῆς ἀνεμότραττας συλλαμβανόμενοι ἰχθύς Κέρκ.: *Πενήντα λεφτὰ τὰ ψάρια, πενήντα ἢ ἀνεμότραττα*.

Β) Μεταφ. 1) Ἀνθρωπος ἀρπακτικός, πλεονέκτης Ζάκ.: *Ὁ δεῖνα εἶναι ἀνεμότραττα*. 2) Ὁ τῇδε κάκεισε πλανώμενος Ζάκ. Κεφαλλ.

ἀνεμοτραττάρης ὁ, ΚΜπαστ. Ἀλιευτ. 103

Ἐκ τοῦ οὐσ. *ἀνεμότραττα*.

Ὁ ἀλιεύων διὰ τῆς ἀνεμότραττας: *Τὸ παράξενο εἶναι πῶς αὐτοὶ τοὺς οἱ ἀνεμοτραττάρηδες... ξεμολογοῦνται τὸ κακὸ καὶ δείχνουν πῶς θὰ ᾤετο τοῦλάχιστο τὸ μισοκαλόκαιρο νὰ σταματῇ ἢ δουλειὰ τοὺς ἔς τὰ στενὰ περάσματα*.

***ἀνεμοτραυῶ**, μέσ. ἀνεμοτραυιέμαι ΣΜατσούκ. Γλυκοχαράμ. 38

Ἐκ τοῦ οὐσ. *ἀνεμος* καὶ τοῦ ρ. *τραυῶ*.

Μέσ. παρασύρομαι ἐδῶ καὶ ἐκεῖ, ταλαιπωροῦμαι ὑπὸ τοῦ ἀνέμου: Ποίημ.

*Κι ὄντας ἀνεμοδέρνεσαι κι ἀνεμοτραυιέσαι
κι ἀκούς τὸν ἄνεμο κι ἄχει παράξενα τραγούδια*.

Πβ. *ἀνεμοδέρνω* 2.

ἀνεμοτρέχω Κρήτ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. *ἀνεμος* καὶ τοῦ ρ. *τρέχω*.

Κατὰ γ' πρόσωπ.: Φρ. ἀνεμοτρέχει μου (ὑπὸ τοῦ διαβόλου εἴτε τῆς τύχης τεκταίνεται κακὸν τι ἐναντίον μου). Πβ. *ἀνεμος* 1 β.

***ἀνεμοτρουλλιάζω**, ἀνεμοτρουλιάζω Λεξ. Δημητρ. ἀνιμουτρουλιάζου Στερελλ. (Αἰτωλ.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. *ἀνεμος* καὶ τοῦ ρ. *τρουλλιάζω*.

Ἐνσκήπτων ἀπροσδοκῆτως προξενῶ σύγχυσιν καὶ σκορπισμὸν ἔνθ' ἄν.: *Τὸν γιράξ' ἀνιμουτρουλιάζει τ'ς κόττις Αἰτωλ. Ἀνιμουτρουλιάχ' καν τὰ γίδια ἀπ' τοῦ λύκου αὐτόθ. || Ἄσμ.*

Τοὺς Τούρκους παίρνουν ὀμπροστά, τοὺς ἀνεμοτρουλιάζουν Λεξ. Δημητρ.

ἀνεμοτροχαλιάζω Κρήτ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. *ἀνεμος* καὶ τοῦ ρ. *τροχαλιάζω*.

Μετακινῶ τοὺς λίθους ἐρευνῶν πρὸς εὕρεσιν πράγματός τινος: *Τὸ νοῦ σου νὰ ᾄχης, ἀτὰ π' ἀνεμοτροχαλιάζεις νὰ μὴ βγῇ κανεὶς σκορπιὸς νὰ σὲ δαγάσῃ*.

***ἀνεμοτσάμπουρο** τό, ἀνεμοτσάβουρο Κρήτ. Κύθηρ.

Ἐκ τῶν οὐσ. *ἀνεμος* καὶ πιθανῶς *τσάμπουρο*.

1) Ἰσχυρὰ καὶ ὀρμητικὴ θύελλα συνήθως μετὰ βροχῆς ἢ χαλάξης ἔνθ' ἄν.: *Κατέβασε ἀνεμοτσάβουρο Κύθηρ.*

β) Μεταφ. ὁ διάβολος (διὰ τὴν σημ. ἰδ. *ἀνεμος* 1 β) Κρήτ.: *Νὰ πᾶς ἔς τ' ἀνεμοτσάβουρο!* 2) Σύγχυσις, ταραχὴ Κρήτ.: *Ἐκακαρίζανε οἱ -ῖ- ὄρνθες καὶ μὴ σιμῇ χυνέται ἕνας φαλούκωνας καὶ τῶνε κάνει ἕνα ἀνεμοτσάβουρο καὶ ἀπὸν φύγῃ φύγῃ (φαλούκωνας = εἶδος ἱέρακος) Κρήτ.*

ἀνεμοτσάντιλα ἢ, ἰδ. *ἀνεμο-* 2.

ἀνεμοτσέκουρο τό, ἰδ. *ἀνεμο-* 2.

ἀνεμόστρουγγα ἢ, ἰδ. *ἀνεμο-* 2.

ἀνεμοτύρι τό, ἰδ. *ἀνεμο-* 2.

ἀνεμούρα ἢ, (I) ΚΤεφαρίκ. Λιανοτράγ. 12

Ἐκ τοῦ οὐσ. *ἀνεμούρι* κατὰ τύπ. μεγεθυντικόν.

Τὸ ἐργαλεῖον διὰ τοῦ ὁποίου ἐκτυλίσσεται ἐκ τῆς ἀνέμης τὸ νῆμα καὶ τυλίσσεται εἰς τὰ καλάμια, σβίγα: Ἄσμ.

Ἀνεμοστάτης θὰ γενῶ κι ἀνέμη νὰ γυρίζω

καὶ ἀνεμούρα ὁλόχρυσον γιὰ νὰ σὲ περὶ γυρίζω.

Συνών. *ἀνεμούρι* (I) 1.

ἀνεμούρα ἢ, (II) Κῶς Πελοπ. (Ἀνδρίτσ. Κλουτσιο-νοχ. Κορινθ. Λάστ. Μεσσ. Οἶν. Τρίκκ.) κ.ά. — ΓΒλαχογιάνν. Τὰ παληκάρ. 30 — Λεξ. Κομ. Αἰν. Μπριγκ. Βλαστ. ἀνιμούρα Θράκ. (Αἰν.) Στερελλ. (Αἰτωλ.) ἀλεμούρα Χίος

Ἐκ τοῦ οὐσ. *ἀνεμος* καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. -ούρα. Ἰδ. Κορ. Γραμματ. 84. Ἡ λ. καὶ παρὰ Γερμ. Τὸ ἀλεμούρα κατ' ἄνομ.

1) Ἰσχυρὰ πνοὴ ἀνέμου, καταιγίς, θύελλα ἔνθ' ἄν.: *Σ' κῶθ' ἔσε ἀνεμούρα Κλουτσιονοχ. Φυσάει ἀνεμούρα Μεσσ. Σήμερα εἶνι ἀνιμούρα Αἰτωλ. Μεγάλῃ ταραχῇ μὲ τὸ ἄκουσμα σηκώθηκε σὰν ξαφνικὴ ἀνεμούρα μέσα ἔς τὸ χωριὸ ΓΒλαχογιάνν. ἔνθ' ἄν. Ἡ σημ. καὶ παρὰ Γερμ. Συνών. ἰδ. ἐν λ. ἀνεμικός Β 1. β) Μετων. ὁ προκαλὼν σκάνδαλα, ραδιοῦργος, ταραχοποιὸς Χίος: *Μὴ ἀλεμούρα ποῦ ναι!* Συνών. ἰδ. ἐν λ. ἀνακατούρης. 2) Λεπτὴ βροχὴ συνοδευομένη ὑπ' ἀνέμου Πελοπ. (Οἶν.): *Πέφτει ἀνεμούρα*.*

ἀνεμούρι τό, (I) Ἀνδρ. Ἡπ. Ἰθάκ. Κέρκ. Κεφαλλ. Παξ. Σέριφ. κ.ά. ἀναμούρι Κύθν.

Ἐκ τοῦ οὐσ. *ἀνέμη* καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. -ούρι.

1) Ἀνεμούρα (I), ὁ ἰδ., Ἡπ. Κέρκ. Παξ.: Ἄσμ.

Ἀνεμοστάτης θὰ γενῶ κι ἀνέμη νὰ γυρίζω

κ' ἔν' ἀνεμούρι ὁλόχρυσον γιὰ νὰ σὲ περὶ γυρίζω

Ἡπ. 2) Ὀργανον πρὸς ἐξαγωγήν τῆς μετάξης Ἰθάκ.

3) Ὀργανον τῆς ὑφαντικῆς, διὰ τοῦ ὁποίου συνάγουν εἰς μίτον τὰ νήματα Κεφαλλ. 4) Ὀργανον διὰ τοῦ ὁποίου στρίβουν τὸ νῆμα πρὸς κατασκευὴν σχοινίου Ἀνδρ. Κύθν. Σέριφ.

ἀνεμούρι τό, (II) Θήρ. — ΛΠαλάσκ. Ὀνοματολόγ. 32 — Λεξ. Αἰν. Ἡπίτ. Βλαστ. Δημητρ.

Ἐκ τοῦ μεσν. οὐσ. *ἀνεμούριον*.

1) Ὀργανον δεικνύον τὴν διεύθυνσιν τῶν ἀνέμων, ἀνεμοδείκτης ΛΠαλάσκ. ἔνθ' ἄν. — Λεξ. Ἡπίτ. Βλαστ. Δημητρ.: *Ἀνεμούρι κατάκορφα ἔς τὴ σκεπὴ Λεξ. Δημητρ. Ἡ σημ. καὶ μεσν. Συνών. ἰδ. ἐν λ. ἀνεμοδοῦρα. Ἡ λ. καὶ ὡς τοπων. Κάσ. 2) Ὁ χαρταετὸς τῶν παιδιῶν Λεξ. Αἰν. 3) Κολοκύνθη κενὴ προσδεδεμένη εἰς τὸ ἄκρον δικτύου καὶ ἐπιπλέουσα, ἢ ὁποία χρησιμεύει πρὸς εὕρεσιν τοῦ δικτύου Θήρ. Συνών. *σημαδοῦρι*.*

ἀνεμουρία ἢ, Πελοπ. (Λακων. Μάν.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. *ἀνεμος* καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. -ουρία. Διὰ τὸν σχηματισμὸν πβ. τὰ ὅμοια αὐτόθι *λυσσοουρία* (πολὺ ἄλμυρό), *Μανιατουρία* (πλήθος Μανιατῶν) κτλ.

Ἀνώμαλος ἀτμοσφαιρικὴ κατάσταση, καθ' ἣν πνέουν ἄνεμοι διάφοροι: *Σήμερα ἔχει ἀνεμουρία. Μὲ τοῦτες τὲς ἀνεμουρίες δὲ μπορᾶμε νὰ λιχνίσωμε*.

ἀνεμουρίζω Κάρπ. Κρήτ. Χίος ἄνεμουρίζω Κάρπ. Κῶς Ρόδ. Μέσ. ἀνεμουρίζομαι Λεξ. Πρω. ἀνεμουρί-τίζομαι Κάρπ. (Ἐλυμπ.) ἀναμουρίζομαι Κάρπ. ἄνεμου-ρίζομαι Κάσ. Τήλ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. *ἀνεμούρα* (II).

1) Σκορπίζω, ἐξαφανίζω τι Ρόδ.: *Μοῦ ἐνεμούρισε τὰ πράματά μου. 2) Ἀποπέμπω, ἀποδιώκω τινὰ μὲ κακὸν*

